

AVGUST
 17 P. Hladnik
 18 P. Helena
 19 S. Ludovik, škof
 20 C. Bernard
 21 P. Ivana Franc.
 22 S. Timotej
 23 N. 12. pobink.
 24 P. Jernej
 25 T. Ludovik, kralj
 26 S. Genezlj, muč.
 27 C. Jožef Kal.
 28 P. Avgustin
 29 S. James Oshlav.
 30 N. 13. pobink.
 31 P. Rajmond

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
 IN NAJBOLJ
 PRILJUBLJEN
 SLOVENSKI
 LIST V
 ZDRUŽENIH
 DRŽAVAH
 AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 166.

CHICAGO, ILL., PETEK, 21. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST 21, 1936

LETNIK (VOL.) XLV

Ponovna nevarnost splošne vojne - Brezobzirnost odreja

Španska revolucija je le vidni izraz borbe, ki divja v principu danes po celem svetu, namreč med fašizmom in radikalizmom. — Evropske države obdolžujejo druga drugo sodelovanja v Španiji. — Mussolini mobiliziral zračno armado. — Francija pred odločitvijo.

London, Anglija. — Evropa danes zopet sedi na žerjavici in s strahom in napetostjo pričakuje, kako se bodo razvili dogodki prihodnje dni. Kakor že ponovno in ponovno prej, je zdaj zopet takorekoč na pragu novega splošne vojne in razumljivo je, da ljudstvo v vseh državah trepetaje čaka, ali bo mogoče odvrniti to najnovejšo nevarnost.

Sedanjo evropsko napetost je izzvala civilna vojna v Španiji. Kakor lahko vsak opazovalec razvidi, ta vojna ni navadna revolucija političnega značaja, kjer bi se voditelji dveh političnih strank borili za nadvlado v državi; sedanja vojna je borba med dvema principoma, dvema navedenima, ki sta drugo od drugega oddaljeni kakor poldne od polnoči. Ne vrši pa se borba med tema dvema naziranjima samo v Španiji, marveč takorekoč čeli svet je razdeljen glede njih v dva tabora; ta notranja, nevidna svetovna borba je našla v Španiji le fizični izhod, kar se je zgodilo v obliki brutalnega klanja.

Ti dve naziranjii, namreč levičarsko in desničarsko, se že uradno odražata v nekaterih evropskih državah. Prvo, katerega pripadajo takozvani radikalni, namreč komunisti in socialisti, ima svoje glavno zastopstvo v Rusiji in Franciji. Drugo naziranje, namreč fašistično, je ukorenjeno v Italiji in Nemčiji. Razumljivo je, da je obema strujama velike važnosti, da se naziranje, ki ga zastopa posamezna struja, širi in enako tudi, da ne utrpí poraza. Lahko se torej razvidi, s kako napetostjo zasledujejo potek dogodkov v Španiji omenjene štiri države, a ne samo te; vsaka druga država je zainteresirana, kajti v vsaki ste zastopani neuradno, bolj ali manj izrazito, obe naziranjii.

Ze skozi celo špansko revolucijo si mečejo države druga proti drugi očitke, da sodelujejo v Španiji. Sovjeti, zlasti pa Francozi, obdolžujejo Italijo in Nemčijo, da pošiljate pomoč španskim fašističnim upornikom; v enaki meri pa zopet dolžite Mussolinijeva in Hitlerjeva država Francijo in Rusijo, da podpirate špansko vladu. Kakor se more razvideti iz raznih poročil, je krivda na obeh straneh, in to daje povod nevarnosti, da se bo boj med fašizmom in radikalizmom prenesel iz Španije še v druge države in bi vojna zajela končno celo Evropo.

Da prepreči to nevarnost, je francoska vlada pozvala ostale evropske države, da se sklene pakt nevtralnosti med njimi glede Španije. Odmev na to pa ni zadovoljiv. Nemčija je sicer na pol pristala, toda stavila je posebne pogoje, kakor je bilo to že včeraj poročano. Italija pa je nasprotno

STAVKARSKI NEMIRI

Množice stavkarjev napadle tovarno s kamenjem.

Pittsburgh, Pa. — Stavkarji v tukajšnji Coraopolis je-karni so v sredo obkolili tovarno in pričeli obmetavati s kamenjem poslopje in stavko-kaze. Pridružila se jim je kakih 2.500 oseb broječa množica simpatizerjev. Policija je morala uporabiti piilske bombe, da jih je razgnala. Stavka je izbruhnila pretekli ponedeljek, in sicer pod vodstvom Lewisovega organizatoričnega odbora. Delavstvo zahteva priznanje unije, dalje 40 urni teden in 30 odstotno zvišanje plač.

DRAGOCENA MARIJINA KRONA NA RAZSTAVI

Chicago, Ill. — V tukajšnji Fair department trgovini je razstavljena izredna dragocennost, katero si je vredno ogledati. Ta posebnost je krona, katera je krasila Marijin kip v Popayan, Columbia, južna Amerika, in ki je bila nedavno prodana neki družbi ameriških draguljarjev in pripe-ljani v Zed. države. Izdelana je bila krona leta 1593, in sicer Mariji v čast, ker je bilo gori omenjeno mesto obvarovano kuge, in v njej je dragih kamenov vrednih več milijonov dolarjev. Nadškof v Popayan je s papeževim dovoljenjem zdaj krono prodal, da bo z izkupičkom lahko ustanovil razne dobrotelne zavode. Ameriški draguljarji, ki so krono kupili, jo bodo razstavljali v Ameriki proti mali odškodnini, od česar pa bo šlo 51 odstotkov za dobrodelje. V Chicagu bo tega deležno katoliško dobrodelje, združena dobrotelja in judovsko dobrodelje. Fair trgovina je prva, v kateri je krona razstavljena, in ostala bo tu do 15. septembra.

LONDON OBIŠČE ROJSTNI KRAJ

West Middlesex, Pa. — To malo mesto, ki šteje okrog 1.600 prebivalcev, se pripravlja na najslavesnejši sprejem, ki ga namerava prirediti svojemu domačinu Landonu ob njegovem bližnjem obisku. V tem mestu je bil Landon rojen v letu 1887.

v odgovor mobilizirala svojo zračno armado, 1500 aeroplanov, in zagrozila, da bo odkrito šla na pomoč španskim upornikom ter istočasno vrgla napram Franciji novo obdobje, da pomaga španski vladi. V Franciji sami pa radikalki dan za dnevom zborujejo in zahtevajo od vlade, da mora aktivno poseči v Španiji. Vlado utegnejo končno k temu prisiliti in s tem se bo zantelil splošni požar.

NAPETOST V MEHIKI

Trdi se, da se mehiško delavstvo oborožuje proti fašizmu.

Mexico City, Mehika. — Menda zato, da prepreči podobni položaj, kakor vlada v bratski Španiji, se mehiškano radikalno delavstvo pripravljaja, da bo fašiste prehitelo in jim onemogočilo morebitni dvig. Tako vsaj poročajo nekateri časopisi, ki dostavljajo trditev, da se delavstvo resno oborožuje. Delavski listi ta poročila odločno zanikajo in trdijo, da socialne razmere v Mehiki niso take, da bi bile te delavske armade potrebne.

JUNAŠKI DEČKO

Boston, Mass. — Izredni junški čin je izvršil 13 let stari John O'Grady. V njegovem domu je izbruhnil požar, in sicer v kleti, kjer sta se igrala njegova dva mlajša brata, stara 5 in 4 leta. V nevarnosti za lastno življenje je John splezal skozi okno v klet, ker vrata je že ogenj zajel, in srečno spravil na varno oba otroka in tudi samega sebe, na kar je poklical požarno brambo.

IZREDNA VRTNA RAZSTAVA

Chicago, Ill. — Svojevrsna vrtna in cvetlična razstava se bo vršila v International Amphitheater v dnevih od 12. do 20. septembra. Na razstavi bodo prispevki iz vseh delov sveta in na njej bo tudi posnetek slovečih visečih vrtov, ki jih je dal kralj Nebukadnezar zgraditi svoji ženi.

IZPREMENLJIVA TEMPERATURA

Chicago, Ill. — Tukajšnje mesto z okolico je imelo pretekli terek res prav vsake vrste temperaturo. Dočim je bilo jutraj ob šestih občutno hladno pri 65 stopinjah, se je sprejemale pacijente. Zdravila, ki so se pacientom predpisovala, so obstojala iz različnih zelišč, koreninic, itd. Nekateri je znašal terek tekem 12 ur so uporabljali tudi električne aparate.

VLADNI HRANILNI BONDI POPULARNI

Washington, D. C. — Kakor objavlja zakladniško tajništvo, se je doslej prodalo vladnih hranilnih bondov za več kot 500 milijonov dolarjev. Ti bondi so bili postavljeni na trg s 1. marcem 1935 in posameznikom ni dovoljeno, da bi si jih v enem in istem koledarskem letu nabavili več kakor za \$10,000. Kljub tej omejitvi se jih je lani prodalo za okrog milijon dolarjev vsak dan, letos pa celo milijon in pol.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Zna-na angleška letalka, Mrs. Beryl Markham, namerava podvzeti polet preko Atlantika, in sicer sama in v lahkem aeroplanu. Ženska je stara 31 let in je preletela pot med Afriko in Londonom že trikrat.

Toronto, Ont. — Na mednarodni konvenciji organizacije Kolumbovih viteзов, ki se vrši tukaj, je glavni predsednik izjavil, da je bilo v Mehiki meseca junija pobitih pet katoličanov, dva duhovnika in trije lajki, in sicer samo zaradi tega, ker so katoličani.

Praga, Čehoslovaška. — Zaloga zdravniških potrebščin za prvo pomoč, vredno okrog \$1500, ki jo je neka radikalna organizacija hotela poslati španski vladi, je bila od policije zaplenjena. Tudi so prepovedani shodi za propagiranje pomoči španski vladi.

OSEM MAZAČEV ARETIRANIH

Chicago, Ill. — Državni registracijski in vzgojni departament je pretekli terek podvzel pogrom proti mazačskim "zdravnikom" v tukajšnjem mestu in okolici in izid preiskave je bil, da je bil vzršen preteklo soboto ponoči nad Mrs. Mary M. Trammell, ki je bila najdena mrtva v svoji sobi v State hotelu na 553 So State st. Po mali beležnici, ki jo je napadalec izgubil, je policija našla sled za njim in po daljšem obnavljanju je morilec končno priznal svoj čin. Bil je to neki črnc, po imenu Rufo Swain. Kakor pravi, je vdril v hotel, da dobi denarja, in, ker se je bal, da bo ženska zakričala, jo je zadavil.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

Chicago, Ill. — Oblastnih organov ni vzelo dolgo za razrešitev umora, ki je bil izvršen preteklo soboto ponoči nad Mrs. Mary M. Trammell, ki je bila najdena mrtva v svoji sobi v State hotelu na 553 So State st. Po mali beležnici, ki jo je napadalec izgubil, je policija našla sled za njim in po daljšem obnavljanju je morilec končno priznal svoj čin. Bil je to neki črnc, po imenu Rufo Swain. Kakor pravi, je vdril v hotel, da dobi denarja, in, ker se je bal, da bo ženska zakričala, jo je zadavil.

VOJNA GRE V SKRAJNOST

Zgodovinskim poslopjem in spomenikom španska vlada pri obstreljevanju ne bo več prizanašala.

Madrid, Španija. — Španska vlada je v sredo izdala ukaz svojim četam, da se mora prenehati v bojevanju z uporniki vsaka obzirnost. V naprej je vse dovoljeno; edini cilj je, da se čimprej uporniška armada porazi.

S tem bo stopila vojna v novi stadij, ki bo še bolj barbarški od dosedanjega. Vlada je namreč doslej pri obstreljevanju mest, katere imajo uporniki zasedene, prizanašala starodavnim in spominskim poslopjem, ki so zgodovinsko dragocene važnosti. Kakor objavlja, pa so uporniki to nje-no obzirnost zlorabljali in se posluževali teh poslopjij v vojne namene. Precej očitkov iz lastnih vrst je morala vlada preslišati zaradi te svoje popustljivosti in zato ji je napravila konec.

Enako se bo morala vlada brzkone tudi ukloniti zahtevam množic in takoj pričeti obravnavo proti uporniškim ijetim častnikom, katero je odlašala cel mesec. Zelo verjetno je, da bodo ti častniki, katerih je okrog 200, izgubili življenje.

ČRNEC PRIZNAL UMOR

Chicago, Ill. — Oblastnih organov ni vzelo dolgo za razrešitev umora, ki je bil izvršen preteklo soboto ponoči nad Mrs. Mary M. Trammell, ki je bila najdena mrtva v svoji sobi v State hotelu na 553 So State st. Po mali beležnici, ki jo je napadalec izgubil, je policija našla sled za njim in po daljšem obnavljanju je morilec končno priznal svoj čin. Bil je to neki črnc, po imenu Rufo Swain. Kakor pravi, je vdril v hotel, da dobi denarja, in, ker se je bal, da bo ženska zakričala, jo je zadavil.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

Chicago, Ill. — Oblastnih organov ni vzelo dolgo za razrešitev umora, ki je bil izvršen preteklo soboto ponoči nad Mrs. Mary M. Trammell, ki je bila najdena mrtva v svoji sobi v State hotelu na 553 So State st. Po mali beležnici, ki jo je napadalec izgubil, je policija našla sled za njim in po daljšem obnavljanju je morilec končno priznal svoj čin. Bil je to neki črnc, po imenu Rufo Swain. Kakor pravi, je vdril v hotel, da dobi denarja, in, ker se je bal, da bo ženska zakričala, jo je zadavil.

Iz Jugoslavije.

Letina na Dravskem polju bo za večino letošnjih pridelkov zelo pičla, a to kar je obrodilo, nima cene. — Šestnajstletnik, ki je streljal na svojega očeta. — Smrtna kosa. — Še druge vesti in novice.

Hude stiske našega kmeta

Ptuj, 30. julija. — Bolj slaba bo letošnja letina na Dravskem polju, vendar pa imajo kmetje v teh krajih na razpolago velike množine zgodnjega krompirja, po katerem pa je le neznatno povpraševanje. V prejšnjih letih so ta krompir razpošiljali na različne strani, letos pa ni bila še nobena pošiljka zabeležena. Le s postaje na Pragerskem so bili, kakor se čuje, odposlani trije do štirje vagoni, kar pa nič ne pomeni spriču tako velike zaloge. Da veletrgovci po zgodnjem krompirju ne povprašujejo je krivda v tem, da Zagreb, ki je bil v zadnjih letih glavni odjemalec zgodnjega krompirja, letos nič ne kupuje, ker ima dovolj pridelka iz okolice.

Tri nove maše

Pri Sv. Vidu pri Ptujju je daroval novomašnik Anton Ogrnc svojo prvo nekrvavo daritev na prostem pred cerkvijo. Nove maše se je na ta način udeležilo nad 3000 vernikov. — V nedeljo 2. avgusta sta darovala nove maše št. novomašnika Lesjak in Hajdine in Feguš od Sv. Marka pri Ptujju.

Žrtve nesreč

Ko je posestnikov sin Jakob Tržan iz Bezovja pri Slivnici v Sv. Juriju ob južni železniški vozi-kvijo. Nove maše se je na ta način udeležilo nad 3000 vernikov. — V nedeljo 2. avgusta sta darovala nove maše št. novomašnika Lesjak in Hajdine in Feguš od Sv. Marka pri Ptujju.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Ivan Hing, podravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in obrt. — V Gradcu je umrl Miroslav Ste-ska, višji knjigovodja Grške zavarovalnice v pokouju. — V Mariboru je umrla Neža Masten, stara 77 let. — V Ptujju je umrl Anton Koser, pesestnik star 48 let.

Biserna maša

V nedeljo 2. avgusta je v novi leseni cerkvi sv. Družine v Mostah, Ljubljana, daroval svojo biserno mašo g. Jožef Boršt-nar, župnik v pokouju, ki biva že deveto leto v Mostah.

Stroga kazen

Tone Krašovec, star 29 let, doma z Radleka na Blokah je bil pred kratkim obsojen v Ljubljani na dve leti robije, ker je na Lanišču ukradel Jakobu Toniju kolo. Sicer je pa Krašovec ki je nesel na hrbtu puško. Stražnik, ki ga je opazil, mu je zaklical "Stoj!" Vendar se mladenič za poziv ni zmenil, lec in tat.

marveč je pričel bežati proti državnemu mostu. Stražnik je tekkel za njim in ga sredi mosta dohitel. Mladeniča so spravili na stražnico, kjer je izpovedal, da se piše Josip Traferner, star 16 let, in da je v sredo zvečer okoli 22. ure v Ješencih št. 1 pri Račah ustrelil skozi okno svojega očeta, s katerim se je že popoldne prepiral. Puško, staro avstrijsko verndlovko je bil ukradel iz neke železniške čuvajnice v bližini Pragerskega. Preprij je nastal, ker je oče odkazal sinu neko delo, ki ga pa sin ni hotel izvršiti. Fanta so pridržali v zaporu, kmalu nato pa so pripeljali v bolnišnico očeta, ki je obstreljen na levičini in posebno nevarno na prsiah.

Pri Sv. Vidu pri Ptujju je daroval novomašnik Anton Ogrnc svojo prvo nekrvavo daritev na prostem pred cerkvijo. Nove maše se je na ta način udeležilo nad 3000 vernikov. — V nedeljo 2. avgusta sta darovala nove maše št. novomašnika Lesjak in Hajdine in Feguš od Sv. Marka pri Ptujju.

Ko je posestnikov sin Jakob Tržan iz Bezovja pri Slivnici v Sv. Juriju ob južni železniški vozi-kvijo. Nove maše se je na ta način udeležilo nad 3000 vernikov. — V nedeljo 2. avgusta sta darovala nove maše št. novomašnika Lesjak in Hajdine in Feguš od Sv. Marka pri Ptujju.

V Ljubljani je umrl Ivan Hing, podravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in obrt. — V Gradcu je umrl Miroslav Ste-ska, višji knjigovodja Grške zavarovalnice v pokouju. — V Mariboru je umrla Neža Masten, stara 77 let. — V Ptujju je umrl Anton Koser, pesestnik star 48 let.

V nedeljo 2. avgusta je v novi leseni cerkvi sv. Družine v Mostah, Ljubljana, daroval svojo biserno mašo g. Jožef Boršt-nar, župnik v pokouju, ki biva že deveto leto v Mostah.

Tone Krašovec, star 29 let, doma z Radleka na Blokah je bil pred kratkim obsojen v Ljubljani na dve leti robije, ker je na Lanišču ukradel Jakobu Toniju kolo. Sicer je pa Krašovec ki je nesel na hrbtu puško. Stražnik, ki ga je opazil, mu je zaklical "Stoj!" Vendar se mladenič za poziv ni zmenil, lec in tat.

Nazijski diktator Hitler (v vojaški uniformi); ko je v olimpijskem stadiju v Berlinu prisostvoval z drugimi člani nemške vlade olimpijskim mednarodnim športnim tekmam.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Španska kronika

Po versailleskem miru Španija, ki je med vojno doživela približno eno desetletje trajajočo dobo gospodarskega procveta, ko je peščica njenih veleposestnikov in njeno trgovstvo ter od angleškega kapitala podprta rudniška industrija delala ogromne dobičke, ne more priti do miru. Prvi sunek je prišel od njene maroške kolonije, kjer je poraz Alfonzovih generalov razodel moralno gnulobo monarhije, ki tudi ni bila kos gospodarski krizi, ki se je počasi pripravljala. Vsakdo je vedel, da ta dežela ne potrebuje samo temeljite gospodarske, ampak tudi socialne reforme, toda niti general Primo de Rivera, ki je od leta 1923 do 1930 vladal neomejeno kot diktator, se ni upal lotiti tega vprašanja.

Do danes Španija popolnoma sliči staremu rimskemu imperiju, kjer je vse premoženje bilo nakopičeno v rokah peščice latifundistov, katerim stojijo nasproti milijoni poljedelskih delavcev in najemnikov, ki žive globoko pod eksistenčnim minimumom, dočim se je v vamelemtih razvil delavski proletarijat, ki ga je skušala zajeti socialna demokracija, ga pa ni mogla do danes prav organizirati in disciplinirati tako, da je polagoma podlegel vplivu anarhistov in komunistov. Samostojno kmečko prebivalstvo je strogo konservativno, nima pa v politiki veliko pomena, ker že stoletja živi v popolni pasivnosti. Katoliška akcija je s svojim socialnim programom prišla prepozno, da bi bila mogla zajeziti skrajno radikalizacijo delavske množice, pa obenem pridobiti konservativni del prebivalstva za neodložljive temeljite socialne reforme. Leta 1931 so parlamentarne volitve pokazale, da monarhija nima več tradicionalnih korenin v ljudstvu. Radi tega je vlada ministrskega predsednika Aznarja, ki je bil z liberalnim programom sledil diktatorskemu generalu Primo de Riveri, pripravila kralja do tega, da je odstopil, nakar je bila proglašena republika pod predsedstvom Alcala Zamore, vlado pa je prevzel za njim znani svobodomislec, Azana, ki je sicer obljubil dalekosežne socialne reforme, ki pa so še danes samo v začetkih. Leta 1933 mu je sledil liberalcec Lerroux, za njim pa je prišel istega leta radikalec Martinez Marrios, ki je pa še istega leta moral predsedstvo zopet vrniti Lerrouxu, za katerim je prišel leta 1934 Samper, ki mu je pa istega leta zopet sledil Lerroux. V tem času so se v Andaluziji uprli marksisti pod vodstvom komunistov, so pa bili poraženi od armade in orožništva, v katerem se je do današnjega časa obdržala zlasti v vodstvu močna konservativna struja. Lerroux, ki je imel v svojem kabinetu še predstavnika katoliške stranke, je bil primoran, da vlada z vojnimi sodišči, ki so krvavo obračunavala z marksističnimi uporniki, nakar je leta 1935 prišla vlada Chapapriete, v kateri je bil za vojnega ministra vodja katoliškega političnega pokreta Gil Robles, ki pa ni več sedel v sledečem kabinetu Valladaresa, ki je razpisal v zakonitem roku leta 1936 februarja meseca druge parlamentarne volitve.

Vseh sedemnajst vlad, ki so imele do danes v rokah krmilo Španije, potem ko je bila proglašena republika, ni moglo dati Španiji ničesar pozitivnega. Agrarna reforma se je dosledno zavlačevala. Edino pozitivno delo je bila proglašenje Katalonije za avtonomno deželo. Strankarske borbe niso prenehale, ampak so postajale čedalje bolj ljute in krvave. Red in mir je vzdrževala samo oborožena sila orožništva, tako zvane Guardie Civil. Brezdomna med desničarskimi in levičarskimi elementi se je čedalje bolj večalo. Kmetijski element, ki tvori večino prebivalstva, je ostal popolnoma v ozadju, vladala je samo klika, ki jo je tvorilo najradikalnejše krilo meščanstva pod vodstvom fanatičnega svobodomisleca Azane, ki pa se je moral opirati na socialiste in na čedalje bolj nasilno komunistično manjšino delavstva. Te brezobzirne politične, oziroma klikarske borbe so onemogočile vsako pozitivno gospodarsko delo in socialne reforme. Parlamentarne volitve, ki jih je razpisala vlada Valladaresa, so prinesle zmago tako zvani ljudski fronti, ki je bila kot koalicijska skrajno levega meščanstva in socialističnih ter komunističnih delavcev zamišljena od komunistov, da bi se na ta način počasi postal vodstva dežele. Njihov zastopnik v Španiji je Lar-

go Caballero, ki je odkrito izjavil, da stremi za proglašenje republike špan. sovjetov ter je začel notranjo borbo zoper voditelja socialne demokracije Garcia Prieto, ki se sovjetizaciji Španije upira. Pri teh volitvah je bilo oddanih za protisocialistične stranke 5.1 milijonov glasov, dočim je ljudska fronta dobila samo 4.4 milijone, 4 milijone volilcev pa se sploh ni poslužilo svoje volilne pravice, ker ne zaupa ne levici ne desnici, pa so bili nevoljni tudi na Gil Roblesa, ki so mu očitali težke napake za časa Lerrouxove in Chapapriete vlade leta 1934 in 1935, ker se je bil preveč nagnil k desničarski reakciji. V Madridu so volilni rezultat potvrdili in na krmilo je zopet prišel Azana, ki je sedaj postal popolnoma orodje v rokah leve, v kateri je postal sedaj odločilni element Largo Caballero. Pod pritiskom pristašev tako zvane diktature proletarijata je moral odstopiti tudi predsednik republike Alcala Zamora, katerega mesto je zasedel Azana sam, dočim je vlado prevzel 13 maja tega leta Quiroga.

Pod tem režimom, ki je odstranil s poti vse ovire ekstremnim elementom, so komunistični kolovodje radikalno šli za tem, da postanejo popolni gospodarji položaja. Sklenili so, da se znebijo najbolj nadarjenega vodje desnice poslance Calvo Sotela, ki je v parlamentu pogumno napadel nasilja komunističnih prvakov, ki so začeli državljansko vojsko v Španiji z zažiganjem cerkva in samostanov. Nedavno so policijski agenti Sotela zvalili iz njegovega stanovanja, ga odvedli na pokopališče in ga tam ustrelili. Ker je bil ta umor samo začetek, kateremu naj bi sledil pokolj vseh voditeljev desnice, je desnica, ki ima od nekdaj močno oporo v armadi, sklenila, da udari. Španska kolonialna armada v Maroku, ki šteje kakih 18.000 mož, se je pod vodstvom generala Franco uprla in pridobila zase posestke na Kanarskih otokih, na Balearih in v glavnih mestih južnih provinc, predvsem v Sevilli, ki je sedež najbolj ekstremnih levičarjev, oziroma komunistov. Maroške čete so dobile močno oporo tudi v mornarici in v letalstvu, nakar je položaj Quirogove vlade postal zelo kritičen. Quiroga je odstopil in predal oblast predsedniku parlamenta, znanemu Martinezu Barriosu, ki pa se ni držal niti en dan in je vlado odstopil mornariškemu ministru Giraldu. V sedanjem trenutku vlada v Španiji ogenj in meč. Levica je oborožila delavstvo in nasprotniki se koljejo po vseh mestih in provincah nesrečne Španije. Najhujše borbe so bile v Madridu in v zadnjem momentu se zdi, da se zmaga nagiba na stran leve in njene vlade.

Bodočnost Španije je zavita v popolno temo. Če zmaga levica, se je bati, da bodo morali stopiti v ozadje vsi, ki zastopajo še kolikor toliko zmerno strujo in da bo gospodar Španije postal Largo Caballero, ki ga je Trocki v sporazumu s Stalinom, oziroma s III. internacionalo namenil za prvega predsednika federacije španskih sovjetskih republik. Kakor vidimo, je potek dogodkov v Španiji važen tudi za politično situacijo v Evropi.

SE SE BOMO VESELILI

Joliet, Ill. Ze precej dolgo se nisem nič oglasil v Amerikanskem Slovincu, zato upam, da bo g urednik že kako dobil kaj prostora za objavo teh par vrstic. — Nahajamo se v sezoni piknikov. Teden za tednom beremo v listu razna naznanila in vabila za te piknike. Pritrđili mi boste dragi bralec, ko vam rečem, da še brati naznanila in vabila na te prijetne prireditve je "lušteno," kaj šele se jih udeležiti. Že iz teh poročil diha razigrano poletno razpoloženje, a koliko prijetnejše je, če se more človek tudi osebno odzvati takim vabilom in se zabavati v prosti naravi v družbi znancev in prijateljev.

Da bo to mnogim mogoče, mo sklenili, da tudi v naši naselbini priredimo v nedeljo 30. avgusta velik piknik v korist naše cerkve sv. Jožefa. Piknik bo v Electric parku, blizu Plainfielda, na katerega vabimo vse farane in rojake iz bližnjih ter daljnih naselbin ter vse prijatelje piknikov.

Potem imamo v načrtu še drugi piknik, ki bo pa na naš delavski dan, za katerega se pripravljajo naša društva, 14 po številu. Ta veliki piknik bo pa na delavski dan, (Labor Day) v Rivals parku. Za ta piknik se obeta, da bo zopet nekaj, kar še ni bilo v naši naselbini, kar bo jako važno za vse moške in ženske, za otroke pa še najbolj. Zato bo pa menda prav, da se vsem

naznani, naj se za gotovo udeležijo tega tako važnega piknika, ker bo to sklep naših piknikov za to sezono. Nič več kot prav ne bo, da se še enkrat prav po domače zabavamo v lepem Rivals parku. Za piknik bo igrala pa tudi dobro znana orkestra pod imenom Rudy Diechman Bros. ki so daleč znani, kot najboljši muzikanti. Če tega ne verjamete, pa pridite jih omenjeni dan poslušat v Rivals parku, kamor vas vabimo društveni zastopniki in uradniki Zveze slovenskih društev: John Ivetz ml., preds.; Frank J. Wedic prvi podp.; Anna Jeriša druga podp.; John Neumanich, 800 N. Hickory St. tajnik; George Stonich blagajnik; Kath. Pozobilski, Mary Korcevec in John Gerl, nadzorniki. — Ti naši uradniki Zveze so jako aktivni in je prav, da jim pomagamo sedaj za ta veliki piknik v Rivals parku. Ako kdo želi še kakega pojasnila glede tega piknika, naj se obrne na tajnika Zveze. Na članstvo pa apeliramo še enkrat, da bi vsi poskusili pomagati vsak po svoji moči, kolikor kdo more, da bo dan 7. septembra, pravilno in uspešno zaključen.

L. M. zastopnik
V LA SALLE, SMO TUDI VČASIH VESELI

La Salle, Ill. Kadar se naše slovenske žene ali dekleta za kako stvar zavzamejo, jo tudi imenito izpeljejo. Tako so lepo preselele naša dva dobra farana Mr. in Mrs. Andrew Urbanch; dne 12. avgusta sta bila "vjetna," ko sta morala iti na suprajz party v dvorano šole sv. Roka, pa nista vedela, da je to njima prirejeno za 25 letnico zakonskega življenja. — Ker je bil pisec teh vrstic sam med povabljenoi, je videl, da sta bila ta dva 25 letna zakonce prav vesela. Ljudi je bilo lepo število in g. župnik jima je napravil lep govor. Jaz, pisec teh vrstic vama tudi iz srea častitam in vama želim, da bi čez 25 let slavila zdrava, srečna in zadovoljna še zlato poroko v krogu svoje družine in prijateljev. To naj vama Bog podeli.

Ze v zadnjem dopisu ste čitali, da se bo vršil velik piknik za farno sv. Roka in sicer v nedeljo, 23. avgusta. Zato vas danes zopet vse povabim, da pridete na omenjeni piknik in tako s svojo navzočnostjo pomagate do lepega uspeha. Zeleti je tudi, da bi taktat bile vse bližnje naselbine navzoče, ker naše ženske bodo napekle dobrih štrukljev in navijank, da bo kaj za pogledati in za pokusiti. Seveda, ne bo samo to, ampak bo še kaj drugega vmes, tako da boste vsi zadovoljni. V slučaju da bi bil dež, se bo vsa stvar vršila doma v dvorani.

Naša slovenska pijonirka Mrs. Mary Savrich, ki je bila rojena v vasi Brege, fara Leskovec, je dosegla lepo starost 83 let. Kljub svoji visoki starosti ženska, ki je vdova, vsa-

ki dan dela in sicer pomaga največ pri Mr. in Mrs. Fr. Bruder, st. Ima še eno hčer, ki je omožena z Mr. J. Tomazinom in živijo s hčerjo skupaj na Charles St., že celih 26 let. Ker pa slovenske ženske to našo pijonirko visoko spoštujemo, so ji pripravile lep večer s suprajz partijem ter ji ob tej priliki častitale, da bi včakala stoletnico. — Tudi jaz, mati, se pridružim ter vašim častiteljicam in vam želim in častitam k tako lepi starosti. Bog daj, da bi dočkali vsaj še ostala leta, da bi bilo ravno sto.

Na naše naročnike se obračam s prošnjo, da bi vsi, katerim je naročnina potekla za Amerikanski Slovenec, prišli k zastopniku ter poravnali zaostalo naročnino, da bi vam ne bil list ustavljen. — Veste, dragi moji, tudi pri upravi lista so vsaki dan stroški, zato bodite toliko dobri in poravnajte zaostalo, pa bo vse dobro. — Vsem našim tukajšnjim zvestim naročnikom Amerikanskega Slovenceva najlepše pozdrave in Bog vas živi.

Zastopnik
NOVICE OD FARE SV. TROJICE

Milwaukee, Wis. Da ne bo kdo mislil da smo pri nas zaspali, se moram nekoliko oglasiti in tako boste izvedeli, kako se imamo. Najbolj po pravici povem če rečem, da se imamo dobro. Nikakor ne mislite, da nas je vročina pobrala, ali morda posušila. Kaj še. Kljub vsej vročini se še dobro držimo in po malem tudi napredujemo. Če nas pa žeja le prehudo zagrabi, si pa napravimo piknik, da si tako lahko skupno hladimo žejno. Saj veste, da več žejnih skupaj vedno več spije, ker drug drugemu korajžjo daje. Da, — še moja mati so me v starem kraju učili, da več ko je "pohecov," (mladih prešičev) skupaj, raje jedo. — En tak veseli piknik smo imeli meseca julija, na katerem smo napravili nad \$600.00 čistega dobička. Mar ni to lep skupek v teh časih? Zato smo pa dolžni prav lep zahvalo vsem, ki so k temu pripomogli.

Ker je pa od zadnjega piknika preteklo že celi mesec, zato smo seveda že zopet postali nekoliko žejni. To pa ni naša krivda, ampak je temu kriva le prehuda vročina, ki nikakor noče prenehati. Zato smo sklenili, da jo hočemo "panati" in z drugim piknikom, ki se vrši v nedeljo 23. avgusta. To pa v pravem pomenu besede ne bo piknik, ampak nekaj prijateljski sestanek na domu, oziroma na vrtu našega dobrega farana Mr. in Mrs. Snader na 3361 N. 1st St. Vabljeni ste vsi farani, oziroma vsi naši prijatelji veselih piknikov. Napravili bomo vse prav lepo po domače, da vam udeležbe ne bo žal. Vsaka odrasla oseba plača \$1.00, za kar bo dobil dovolj jedi in pijače celo popoldan in še dolgo v noč. — Ka-

kor se sliši se naš "Prleški" in "Petuski" pevski klubi kar naprej veseli, ker bodo imeli zopet priliko da skupno pokažejo svoj pevski talent.

Pridružite se torej temu domačemu sestanku in obljubim vam, da se boste počutili domače. Kdor nima svoje mašine, lahko vzame poulično karo na So. 2nd St. No. 19, ali pa vsako karo, ki pelje po No. 3rd. St. do Concordia Ave. Ze v naprej vam kličevo dobrološli in nasvidenje.

Bliža se čas, ko bo treba otroke poslati v šolo. Katoliški starši, storite svojo katoliško dolžnost, katero ste dolžni storiti svojim otrokom. — Pozdrav.

Th. Mohorko
NOVOMAŠNIK SHUSTER

Cleveland, O. Slovenska naselbina v Newburghu si je nadela v ned. 9. avg. kar najbolj praznično obleko, ko je imela čast pozdraviti kot novomašnika svojega lastnega sina iz naselbine v osebi Rev. John Shusterja. Vsa naselbina je bila v nedeljo sijajno slavnostno okrašana z zastavami, cveticami in mlaji. Zlasti svečana je bila procesija, ki se je pomikala od župnišča proti cerkvi sv. Lovrenca. Domača mladinska godba, broječa 60 mladeničev, je igrala na čela nad tisoč društvenih članov in faranov, ki so se udeležili nove maše. V cerkvi je imel govor v slovensčini kanonik Rt. Rev. John Oman, v angleščini pa Rt. Rev. John Sholar, ravnatelj šol v duluthski škofiji. Novomasnik je najprvo osebno podal blagoslov svoji mami, ki je bila ginjena do solz, nakar je blagoslovil svoje sestre, brate in druge sorodnike. Ko se je vrnil k oltarju je blagoslovil vso množico. Po službi božji je množica napolnila Slovenski Narodni Dom na 80. cesli, kjer se je vršil zajtrk in kosilo. Slišati je bilo mnogo pomembnih govorov. Ob 5. popoldne so bile slovesne litanije in Te Deum. Vsa slavnost je naredila globok vtis na vse navzoče. "A. D."

NEKOLIKO POPRAVKA

V številki 155. Amerikanskega Slovenceva je bilo v dopisu iz Pueble poročano o suprajz partyju, katerega so priredile hčere svoji materi Mrs. A. Pirc, za rojstni dan. Pri tem je bilo pomotoma ven izpuščeno ime Mrs. Mary Jermene iz Canon City. Nadalje je Mrs. Franciška Grahek iz Canon City, ne pa iz Kansas City, kakor je pomotoma stalo v dopisu. — Pom. ured.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenceva," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

NA PRODAJ
Skupina usnatih stolov za 'parlor' v dobrem stanju se proda poceni. Naslov: F. Rossow, 1913 W. 21st St., Chicago, Ill.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

(97)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SVOJI K SVOJIM!
Slovenska katoliška društva in slovenski trgovci in obrtniki, naročajte svoje tiskovine vedno od slovenske tiskarne "Am. Slovenec"!

Kako naj pomaga nearečnim žrtvam, to je bilo trenutno vprašanje Tarzanovo. Nikoli v svojem življenju se ni popustil česar se je bil lotil, pa naj je pretila še taka nevarnost, toda kako naj pomaga sedaj? Seveda, kaj lahko bi splezal doli in prezezel močno vrvo, toda kaj potem?

Dobro je vedel kakšna so divja afriška ljudstva, ki so vdana malikovanju. V svoji divjosti prekašajo divjo zver. Da, lahko bi mu bilo skočiti doli in one druge rešiti. Za koliko časa bi bili rešeni? Poznal je to divje ljudstvo, ki bi v svoji fanatičnosti poleg njih tudi njega ugonobilo.

Komu bi bilo s tem pomagano? Ne onim tam, ne njemu. Zato je pa treba naglo kaj drugega ukreniti, si je mislil Tarzan. Toda naglo, kajti žrtve se že bližajo svojemu koncu, z vsakim trenutkom so bližje žarečega smrtnega sebra. Najprvo kar mu je ukreniti, mora ustaviti vlečenje vrvi.

Tarzan se je previdno podal kolikor mogoče blizu in skrbno opazoval, od katere strani je napeljana vrva, s katero vlečejo žrtve. Vzelo ga je precej časa, kajti plaziti se je moral prav ob robu skalovja in se tako izpostavljati nevarnosti, da bi ga tudi oni od spodaj ne opazili.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVljena 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inkomp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

- Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, Willard, Wis.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drasler Jr., 66 - 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

- Anton Štrukel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremese, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poskodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$144,645.33.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski odelček se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem odelčku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družini!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. - D. S. D. 100% SOLVENTNA.

Skupni dohodki - Total receipts:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like Preostanek v blagajni dne 1. jun. 1936, Prejeli od društev, etc.

Skupni stroški - Total disbursement:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like Izplačali za smrtnine, Izplačali za operacije, etc.

Summary table for receipts and disbursements, showing total amounts for both.

Pregled skladov - Classification of Funds

Table for Smrtninski sklad 'A' Mortuary Fund, showing balance and receipts.

Table for Smrtninski sklad 'B' Mortuary Fund, showing balance and receipts.

Table for Rezervni sklad - Reserve fund, showing balance and receipts.

Table for Poškodninski sklad - Disability Fund, showing balance and receipts.

Table for Stroškovni sklad - Expense Fund, showing balance and receipts.

Table for Pregled skladov - Classification of Funds, showing balance and receipts.

Table for Pregled skladov - Classification of Funds, showing balance and receipts.

Polletni račun D. S. D. od 1. januarja do 30. junija 1936

SEMI-ANNUAL STATEMENT H. F. S.

PREJELI OD DRUŠTEV - RECEIVED FROM LODGES:

Main financial statement table with columns for Dr. števil, Smrtni sklad, Rez. sklad, Pošk. sklad, Stroš. sklad, Org. sklad, Cert., Vrh. zdrav., Skupaj, St. čl., Na res., Skupaj.

Centralni bolniški sklad - Sick benefit fund

Table for Centralni bolniški sklad showing preostanek and receipts.

Table for Izplačali za podporo (Claims paid) and Za upravne stroške (Expense).

Table for Skupaj - Total and Primanjkljaj v stroškovnem skladu (Expense fund deficit).

Razporedba premoženja - Distribution of Assets:

Table listing various assets and their values, including bonds, real estate, and other funds.

Table for Skupno denarno premoženje (Total Assets) and Inventar premirnega premoženja (Inventory).

Table for Skupaj - Total and Ne izplačane posmrtnine (Unpaid death claims).

Table for Skupno premoženje dne 30. junija (Gross Assets) and Nadzornemu odboru.

Table for Prejeli na principal (Received on Principal) and Resurrection bond.

We the undersigned Trustees acknowledge that we examined the books of the secretary and treasurer, also the entire transactions of the Home Office.

Andrew Glavach, 1. nadz., Trustee, Jacob Strukel, 2. nadz., Trustee, Joseph L. Drasler, Jr., 3. nadz., Trustee.

Subscribed and sworn to before me this 30th day of July, 1936. Anton Nemanich, Jr., Notary Public.

POLLETNO POROČILO MLADINSKEGA ODELKA D. S. D. od 1. januarja 1936 do 30. junija 1936.

Table for Polletnega zborovanja mladinskega oddelka with columns for Dr. števil, Smrtni sklad, Stroš. sklad, Skupaj, Stev. udov, No. memb.

Table for Skupni dohodki - Total receipts, showing preostanek and receipts.

Table for Skupaj - Total and Prejeli na Principal (Received on Principal).

Table for Skupni stroški - Total disbursements, showing awards and medical fees.

Table for Skupaj - Total and Prodali bonde in prejeto na princ. (Bond sold & princ. received).

Table for Skupna blagajna dne 30. junija 1936 (Total Assets).

Table for Pregled skladov - Classification of Funds, showing balance and receipts.

Table for Pregled skladov - Classification of Funds, showing balance and receipts.

Table for Preostanek v smrti. skladu 30. junija 1936 (Balance).

Stroškovni sklad - Expense Fund

Table for Stroškovni sklad showing preostanek and receipts.

Table for Skupaj - Total and Izplačali za upravne stroške (Legal expense).

Table for Preostanek v stroškovnem skladu 30. junija 1936 (Balance).

Razporedba premoženja - Distribution of Assets

Table listing various assets and their values, including bonds and real estate.

Table for Skupno denarno premoženje (Total Assets) and Inventar premirnega premoženja (Inventory).

Table for Skupno premoženje (Total Gross Assets) and Prejeli na Principal.

We the undersigned Trustees acknowledge that we examined the books of the secretary and treasurer, also the entire transactions of the Home Office.

Andrew Glavach, 1. nadz., Trustee, Jacob Strukel, 2. nadz., Trustee, Joseph L. Drasler, Jr., 3. nadz., Trustee.

Subscribed and sworn to before me this 30th day of July, 1936. Anton Nemanich, Jr., Notary Public.

ZAPISNIK

Polletnega zborovanja gl. uradnikov DSD., dne 30., 31. julija 1936.

Kmalu po osmi uri so se zbrali različne zavarovalniške certifikate, in bi lahko si izbrali kate...

To poročilo gl. tajnika je bilo navdušeno sprejeto, ter odloženo za razmotrivanje, ko pride zadeva na dnevni red.

Na to nastopi Mr. McDonald, kateri je bil povabljen da nam pojasni zadevo posojil, katere se...

Potem nastopi Mr. Cleal, ki je vzel več časa v katerem je gl. odboru vse natančno pojasnil kako bi lahko vpeljali nove certifikate, in kaj bi koristno za organizacijo, ter tudi za vsakega posameznega člana in članico.

Glavni odbor je predvidel, da s 1. julijem t. l. je dosti stvari spremenjenih po novem državnem zakonu, in ker se morejo tudi do določenega časa urediti, je bila tudi ta zadeva odložena za razmotrivanje ko pride na dnevni red.

Bliza se sedma ura, in zato brat predsednik zaključil prvo sejo s molitvijo do pol devete ure drugi dan.

(Nadaljevanje) GEO. STONICH, preds. FRANK J. WEDIC, zapis.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE, ŠT. 1, DSD.

Joliet, Ill. Članstvu našega društva se naznanja, da bo naša prihodnja seja v nedeljo 23. avgusta ob 1. uri popoldne.

Zadnje nedeljo 9. avgusta je imelo naše društvo izlet na Winklerjevo farmo, namesto piknika

na Rivals parku. Menim, da je lahko vsak zadovoljen s tem izletom. Ob tej priliki se prav lepo zahvaljujem sobratu Joseph Slapničarju, slovenskemu kamnoseku, ki nam je plačal tikete katere smo rabili pri pijači, kateri so stali \$9.50. Hvala lepa in Bog plačaj. Ob enem priporočam omenjenega sobrata vsem Slovincem in Hrvatom v Jolietu, kakor tudi v bližnjih naselbinah, da, kadar želite postaviti nagrobni spomenik svojim dragim, se oglasite pri slovenskem kamnoseku Joseph Slapničar in zagotavljam vas, da boste zadovoljni tako glede materijala, kakor tudi glede cene.

Staršem pa priporočam, ko otrok izpolni 18 let, da ga daste v odrasli odelček, ker človek ne ve, kedaj ga zadene nesreča. Ravno zadnji teden se je našemu sobratu Frank Racichu pripetila taka nesreča, ko mu je nemila smrt ugrabila najstarejšega sina Arnolda. Meseca maja je izpolnil 18 let, ves zdrav, nikdar poprej bolan. Oče bolj malo dela in si je mislil, da je še čas ga dati zapisati v društvo. Sedaj meseca avgusta je pa naenkrat umrl. Prizadeži družini naše globoko sožalje, ranjkemu pa naj sveti večna luč.

Joseph Ancel, tajnik

IZ URADA DR. SV. CECILIJE ŠT. 12, DSD.

Joliet, Ill. Dragi mi bralci. Malo sem kasna, pa upam, da mi boste za enkrat oprostili. Zahvaliti se moram članicam obeh društev, za njih trud in delo na pikniku dne 21. junija. Posebno hvalo pa moram izreči ženam Mrs. Anthony Vidce, Mrs. Agnes Stukel in Mrs. Mary Ambrožič, ki so se posebno potrudile. Lepa vabila vsem moškim, ki so nam na eden ali drugi način pomagali do tako lepega uspeha. Ravnotako se lepo zahvaljujem društvencem sv. Ane, št. 534, WCOF. Vedite, da smo vam o priliki pripravljene povrniti in pomagati.

Sedaj imamo pred seboj še en jako velik in pomemben dan, ki se nam naglo približuje. Ta dan je znani Labor Day, dne 7. septembra, ko bo velik piknik v Rivals parku. Naj bo ta dan, zares vesel dan, ker bo to zadnji piknik v tem letu. Povabite na ta piknik vse svoje prijatelje ker ta dan bo nekaj posebnega. Med drugim, bodo oddane dve nagrade in sicer za moške in ženske. Tukaj bi priporočala, da bi se ženske potrudile, da bi dobile prvo nagrado. Nagrade so tudi za razne tekme za otroke in odrasle. Ker bo ta piknik zadnji v tej sezoni, upam, da bo vsaka in vsakdo udeležen, da se še enkrat poveseji v prosti naravi.

Pridite na ta piknik tudi iz bližnjih naselbin, bo tam veliko zabave za stare in mlade. Z udanostnim pozdravom.

Anna Jerisha, preds.

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELA, ŠT. 13, DSD.

Chicago, Ill. Članstvu našega društva se naznanja, da se vrši društvena seja v nedeljo 23. avgusta ob 1. uri popoldne v navadnih prostorih. Na to sejo se vabi vse članstvo našega društva, ker bo seja kratka, zaradi piknika Družbe sv. Mohorja, katerega se naše društvo udeleži. Piknik bo v znanem Kegelnovem grovu v Willow Springs. Ob enem pa prosim vse tiste, kateri niste člani te družbe, da pristopite, ker imamo prosto pristopnino, kakor tudi zdravnik. Lahko se daste zavarovati od svote \$250.00 pa do \$1000.00. Družba je na dobri podlagi. Če želi kdo kaj posebnega iz...

(Dalje na 4. strani.)

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

Gospoj Sibili se je ob teh besedah silovito potegnil obraz. Odgovor, ki ga ji je dala Romana ji ni ugajal. Romano je Sibilu v srcu sovražila, saj jo je ta vedno odvrčala od razsipnega življenja in to oho-li Sibili ni bilo po volji.

"Kdo pa je vendar v tej hiši gospodar?" je osorno piknila Romano.

"Ste Vi," je odvrnila Romana, "samo to kar me tako veže na spomin mojega očeta, bi pa res rada ne videla, da bi kdo drug tam stanoval, ker vem iz preteklosti, da vse take reči raznesejo, ker jih ne zna-jo ceniti, ker so od drugih ljudi."

Sibila je vstala. Ne da bi rekla kaj in je odšla vidno užaljena iz obednice. Romana je sama ostala z Beatriko in Jankom. Razgovorjali so se še nekaj, nakar je tudi Romana vstala od obeda. Stopila je v toaletno sobo, si popravila lase, se umila in obročala, nakar je oblekla površno suknjo in odšla nazaj v tovarno v svoj urad.

PETO POGLAVJE.

Za Romano je odšla iz obednice kmalu tudi Beatrika. Šla je za svojo materjo Sibilu, da bi še kaj več izvedela od svojega strica Viktorja, o katerem so govorili pri obedu. Bila je nekam razburjena.

Janko pa je ostal zamišljen za mizo. V srcu mu je vstajal glas: ne pozabi kaj si sinoči Romani obljubil. Ta glas se je v njem večal, kolikor bolj je mislil na dano besedo, da bo prišel ob tretji uri popoldne v njeno pisalno sobo. V njem se je dvigala tudi nasprotna druga misel, da bi ne šel in prezrl dano obljubo, ali prva misel je zmagala in končno se je odločil, da pójde, da vidi in sliši, kaj ima to pot zanj Romana.

Kmalu po 2. uri popoldne je krenil iz hiše elegantno oblečen proti tovarni. Počasni korakov se je bližal tovarni. Tam je vstopil v pisarno in Romana ga je u-ljudno pozdravila: "Dober dan Janko, prav me veseli, da držiš svojo besedo. Mož si to pot in vreden zato vse pohvale."

Janku se je ta pohvala dobro zdela, da je odvrnil: "Lepa hvala za poklon draga sestra, kaj takega nisem pričakoval."

Romana ga je ljubeznjivo pogledala naravnost oči ter mu odprla privatno pisarniško sobo, kjer so se navadno vršile razne konference z ponudniki, itd. "Janko pojdi in sedi tu. Vzemi v roke časopis in se zamoti par minut. Takoj bom odpravila še neke malenkosti, nakar bom pri Tebi. Prosim."

Janko jo je ubogal in storil, kakor mu je velela Romana. Vzel je časopis in čit-al. Toda že po kratkem presledku se je vrnila Romana. Zaprla je vrata in potegnila stol prav blizu Janka in začela:

"Kaj ne, da si hudo radoveden, zakaj sem te povabila na ta le sestaneček?"

"Nekam čudno je res in tudi radoveden sem, kaj imaš v rokavu zame."

"Romana je nekam čudno dvignila pogled proti stropu, kakor, da bi ji manjkalo poguma za nameravani načrt in ali je li pametno, da pove temu svojemu mlademu popolbratu vso zgodbo tako, kakor-šna je. Škoditi ne more nič, se ji je ogla-

sil notranji glas, ki je tudi zmagal nad njo.

"Janko, najprvo mi povej, če znaš kaj obdržati sam zase kot mož, če ti lahko za-upam zgodbo, ki se tiče mene, Tebe in Tvojega očeta?"

Janko je zardel. V njem se je dvignila ob tem vprašanju neka silna radovednost, češ, kaj neki je. In ker ga je Romana gledala tako zvesto in nepremično naravnost v oči ni mogel niti najmanj dvomiti, da bi moglo biti kaj slabega. Zato se je ojun-ačil in odgovoril:

"Moja častna beseda, da ne bo nihče znal za to, kar bova govorila tukajle, kakor le Ti in jaz."

"Dobro," potem se bova pogovorila. Povedala Ti bom prav vse in upam, da Ti bo to v korist" — je odvrnila Romana.

Janko je zdaj še bolj začudeno zrl vanj. Ta uvod in ves Romanin nastop, je dvignil v njem še večjo skoroda nestrpno rado-vednost.

Romana pa je zdaj začela:

"Poslušaj me tedaj! In ne misli, da te hočem ponižati s tem, kar ti odkrijem. Le gledati nočem, kako se razvija v tebi od dne do dne krivičnejša jeza name. Treba ti je opore v človeku, ki bi ga mogel spo-štovati in se obračati k njemu s svojim poštnim čuvstvom. Tvoje bedarije in ne-rednosti so itak le krinka. Poznam te bolje nego ti samega sebe; zato te hočem pridobiti. Odkar je oče mrtev, mi je ta-ko samotno pri srcu. Čutim, da je tudi tebi tako. Midva bi lahko dala in pome-nila drug drugemu mnogo. Toda — kakor sem rekla: v to je potreba, da izpremeniš svoje napačno mnenje o meni ter me ne-haš smatrati za odurno skupuljo. Samo zato ti povem sledeče: ko se je tvoja ma-ti poročila z mojim očetom, je bil imovit mož in lastnik tovarne, ki je sijajno uspe-vala. Tvrdba Hinko Sever je imela dobro podlago in dobro ime.

Tvoja mati pa je gotovo precenjevala bogastvo mojega očeta, zakaj od prvega dne zakona ga je obisipala z zahtevami, ki so daleko presegale njegove razmere. Moj oče je ljubil mater preveč, da bi ji bil mo-gel odreči le najmanjšo željo; ni se ji u-pal niti razodeti, da nikakor ni tako bo-gat, kakor ona misli. In tako so bile raz-mere v tem zakonu že od začetka ne-vzdržne.

Govoriti hočem kratko. — Nekega dne se je znašel moj oče pred polomom — bil je uničen — berač — in še huje — bil je tako zadolžen, da si ni mogel rešiti niti dobrega imena.

Jaz edina vem, koliko muk ga je stalo to spoznanje. Vrglo ga je na bolniško po-steljo, in meni, ki sem videla vse njegove skrbi, se je izpovedal svojega položaja. Tedaj sem pomogla očetu, da mu je bilo laglje umreti. Z imetjem, ki sem ga bila podedovala po materi, sem kupila Sever-jevo tvrdo, prevzela vse dolgove in ob-ljubila očetu, da hočem skrbeti za vas ta-ko, da vam ne bo treba okušati stiske in pomanjkanja. Držala sem to obljubo, moj ljubi Janko, dasi neredkokrat s težavo.

(Dalje)

(Nadaljevanje s 3. str.)

vedeti, se naj obrne na pred-sednika, ali pa na tajnika, kjer bo vse natančno izvedel. — Sobratski pozdrav.

John Densa, tajnik

P. S. Odbor za letošnje leto je sledeči: Predsednik Andrew Glavach, 1730 W. 21st Place; tajnik John Densa, 2730 Arthington St.; blaginik Frank Puklavec, 1903 W. 21st Place; vsi v Chicago, Ill.

IZ URADA SV. DR. LO-VRENCA ŠT. 14, DSD.

East Pittsburgh, Pa.

Dragi člani in članice. Kakor vam je že znano, smo se prav lepo zabavali pri prvem pikniku, ki smo ga imeli. Sedaj se pripravljamo na drugi piknik, ki bo v nedeljo 23. avgusta, kateri se bo vršil na Church Hill. Uljudno vas pro-simo in vabimo, da se omenje-nega piknika udeležite, kakor tudi da pripeljete s seboj svoje prijatelje in znance. To bo zadnji piknik v letošnjem po-letju. Dolžnost vsakega člana in članice je, da poseti ta pik-nik, ker bo v korist društvene blagajne, katera je last nas vseh. — Prijazno vabimo pa tudi sosednja društva. Kakor tudi ostale rojake in prijate-lje, da se po možnosti našega piknika udeležijo, da se tako še enkrat skupno povese-limo v prosti naravi ob zvokih god-be, ki bo pristno slovenska. — S pozdravom.

Društveni odbor

IZ URADA DR. SV. TEREZI-JE, ŠT. 16, DSD.

Chicago, Ill.

Članicam našega društva se naznanja, zlasti tem, ki niso bile na zadnji seji, da je bil sklep zadnje seje, ta, da bo morala vsaka članica meseca oktobra plačati \$1.00 v dru-štveno blagajno. — Kadar pri-rejamo veselice, so vedno ene in iste prizadete in tako je društvo sklenilo, da ne bomo prirejali veselice, ampak da vsaka članica prispeva po \$1.00. Zapišite si, da kate-ra ne bo prispevala, se tudi asesment za njo ne bo kolek-tal. Upam, da boste s tem sklepom vse zadovoljne, ker na veselici se še več potroši in zapravi.

Zopet opominjam one čla-nice, ki dolgujete na asesmen-tu, da pridete na prihodnjo sejo in poravnate svoj dolg. Ko bi vedele, koliko truda bi tajnici s tem prihranili, bi vsaki mesec sproti poravnali svoje mesečne prispevke. Res je, da so slabi časi, toda neka-teri bi pa vseeno lahko plača-le, pa so brezbrizne. — Torej cenjene sestre, upoštevajte ta sklep in opomin. — Po-zdrav do vsega članstva DSD in navidenje pri prihodnji seji.

Amalia Anzelc, tajnica

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Ita-lijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:
Za \$ 2.55..... 100 Din
Za \$ 5.00..... 200 Din
Za \$ 7.20..... 300 Din
Za \$ 9.55..... 400 Din
Za \$ 11.70..... 500 Din
Za \$ 23.00..... 1000 Din

Lite:
Za \$ 4.65..... 50 lir
Za \$ 9.00..... 100 lir
Za \$ 43.00..... 500 lir

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite...\$ 10.85
Za \$ 15.00 pošljite...\$ 16.00
Za \$ 25.00 pošljite...\$ 26.10
Za \$ 40.00 pošljite...\$ 41.25
Za \$ 50.00 pošljite...\$ 51.50

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljate naslovi-te na:

JOHN JEPICH
(V pisarni Am. Slovenca)
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Nekaj je.

Bila je doba, ko se je sma-tral vsak, ki se je bavil z ve-lo za ateista, ali so ga smatra-li za ateista, če so sploh kaj dali na njegovo — znanstvo. Bila je to doba materializma in materialističnega naziranja, kateremu je šlo klasje v bujno rast. Znanstvenik in ateist je bilo istovetno. Ne trdim, da se je materialistično naziranje morda preživelo, nikakor ne, še vse bolj bujno je postalo, ker je iz prejšnjih bolj akade-mičnih krogov prešlo v širše mase in se tu razširilo na ne-pričakovan način, ker mase so dosledne, o čemur se pri nekih znanstvenikih ne more trditi. V širših masah sta danes ma-terializem in ateizem res isto-vetna, pomenita eno in isto, kar jasno vidimo pri naših slovenskih materialistih, ki se pri vsaki priliki dušijo, da po-leg ust in trebuha ni prav ni-česar.

V znanstvenih krogih se je pa marsikaj izpremenilo in se izpreminja. Kemiki, matema-tiki, astronomi, fiziologi so začeli majati z glavami glede nagega ateizma.

Smatram samole ze pojav, ako je neki Hastings, ki ni ka-toličan, spisal brošuro "At-heism and Arithmetic," kjer opozarja na številke v raznih panogah, ki jasno kažejo na vrlo inteligentno delovanje, da se ne more kot tako zapisati na rovaš narave. Navaja n. pr. vrste na koruznih storžih. Re-kel bi, da je na tem nekaj, kakega ateista pa to ne bo prepričalo, ko pozna ta le naravo in pripisuje vse le de-lovanju narave. Razume se, da take aritmetične ali mate-matične številke ne morejo služiti v polnomočen dokaz, dasi lahko služijo kot vrlo zanimivo potrdilo, ko gre za resničen in pravomočen do-kaz.

To bi bilo nekaj. Pa je še nekaj, in malo več je še.

List "The N. Y. Times" je prinesel: "The physicist preached the sermon in the University chapel" — fizik je toraj postal — kapucinar in nastopil na leci. Gre pri tem za znanega evolucionista dr. Comptona na vseučilišču v Chicagu, ki je res — pridigal, pripovedal in govoril o — božjem bitju, nekem takem bitju, ker ne morem zapisati, da bi bil govoril o — Bogu. Ali ni to prava moralna za-ušnica za — evolucioniste, ki so v isti sapi tudi ateisti? Za-ušnica bi to bila pač za ma-terialistično svetovno nazira-nje, za kakršno se potegujejo tudi naši slovenski "znanstve-niki" na tem polju, ker z vsa-ko idejo o nekem božjem bitju pade krama tega materiali-zma v jarek.

Imamo dalje priznane in resnične znanstvenike, n. pr. Eddington, Sir James Jeans, dr. Planck, J. W. Sullivan, dr. Millikan, dr. Einstein... iz prav raznih panog znanstve-nega raziskovanja. Vsi ti go-vorijo vsaj o neki višji inteli-genci, brez kakršne pade vse res znanstveno pojmovanje in zdrkne raz svoje podlage. V kakih podrobnosti se ne mo-rem spuščati.

Ali je s tem podan dokaz, da je Bog? Ali res ti znanstve-niki govorijo o osebnem in našem krščanskem Bogu? Ali dokazujejo ekistenco našega osebnega Boga? Zopet pravim in trdim: Nekaj podajajo, o nečem pričajo, ampak od na-šega krščanskega Boga so še vrlo daleč oddaljeni, ker ta-njih — bog je pač le neki — bog, neko pojmovanje, rekel bi, da so našli po svojem znan-stvenem delovanju nekega — znanstvenega boga, niso pa še našli — Boga.

Znanstvo naj bi zavzelo

prav božje mesto in Bg naj bi zavzel mesto — Znanstva. Kako daleč so ti "znanstveni bogoslovci" od pravega boga, kaže vrlo dobro dejstvo da n. pr. dr. Planck zida voje izvajanje na teorijo mrdine, kvantitete, dočim dr. Einstein podira zakonik doseđanj fi-zike s prav nasprotno teođjo o relativiteti. Umevno jeto-raj, da je ta "znanstveni bog" zavil še v gosto meglu vto fantastičnega pojmovanja B-ga, in bo še dolga pot, prede pridejo tudi ti "bogoslovci" d jasnega pojmovanja osebneg in krščanskega Boga. Ne ka-pa je na tem, in morda celo precej je na tem, ker materia-listično naziranje in dozđaj z njim združeni ateizem so s tem zadobili prav smrtni uda-rec. Ako hočejo tudi naši slovenski materialisti in ateisti zapasti smrti, svobodno jim ateizem je po teh resničnih znanstvenikih mrtev, ampak do Boga pa s tem niti ti znanstveniki še niso prišli. Pojm Boga je precej drugačni. Nekaj pa je, in pri potopu ateizma je tudi nekaj pač le — nekaj, in kdor se potaplja, se prime tudi za kako slamo. Potaplja se pa — ateizem, ne morda teizem, dasi je teizem hudo pritisnjen na steno, pa nikakor ni premagan, da se razumemo.

NOVA ZEMLJA V ANTARK-TIDI

Ekspedicija Johna Rymilla v Antarktido je sporočila, da je eden njenih pilotov preletel 600 km doslej popolnoma neznanega obrežja južne Grahamove dežele. Pri tem poletu je pilot videl or-jaški gorski masiv, ki je bil ta-ko visok, da ga ni mogel pregle-dati, kakor vse kaže, je Antarkt-ida dosti bolj gorata, nego so me-nili do danes.

SIRITE AMER. SLOVENCIA

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR
Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite o-krasiti grobove svojih dragih, ne pozabi-te, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nase-lbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na-grobni spominski kamen, pišite na poopsnega za vsa pojasnila in z cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSIK
1013 North Chicago Street
JOLIET, ILL.
Telefon 2 - 4787

Najboljše pivo

bote pili na partijah, društih veselicah, piknikih, če načite "MONARCH" pivo od

JOHNA
KOCHEVARA
West Side Distribut of
MONARCH BEER
2215 W. 23rd feet
CHICAGO, II
Telefon Canal 6

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.